

ÍNDICE PARA PROGRAMACIÓN DE 2º E.P.

1. CONTEXTO	2
1.1 CARACTERÍSTICAS SOCIOECONÓMICAS	2
1.2 CARACTERÍSTICAS DO CENTRO	2
1.3. O ALUMNADO	2
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	2
3. OBXECTIVOS DE ETAPA	6
4. CONTIDOS	7
4.1 Área de lingua castelá e literatura	7
4.2 Área de matemáticas	10
4.3 Área de valores sociais e cívicos	13
4.4. Área de educación artística (educación plástica)	14
4.5. Área de lingua galega e literatura	16
4.6 Área de Ciencias sociais	19
4.7 Área de Ciencias naturais	20
5. TEMPORIZACIÓN DA PROPOSTA DIDÁCTICA	22
6. METODOLOXÍA DIDÁCTICA	24
6.1. Principios metodolóxicos	24
6.2. Estratexias metodolóxicas	25
6.3. Actividades	25
6.4. Materiais e recursos didácticos	25
7. AVALIACIÓN	26
7.1. Avaliación da aprendizaxe	26
7.2. Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado	26
7.3 Procedementos e instrumentos de avaliación	95
7.4 Medidas de atención á diversidade	95
7.5 Programa de reforzo para a recuperación de materias pendentas	95
7.6 Avaliación da ensinanza	96
7.7 Avaliación da programación	97
8. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	98
9. ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PLAN LECTOR	98
10. INTEGRACIÓN DAS TIC	98

1. CONTEXTO

1.1 CARACTERÍSTICAS SOCIOECONÓMICAS.

O colexio ubícase nunha zona rural do interior, de poucos habitantes cun nivel económico medio.

É unha zona moi tranquila na que a súa poboación se dedica, a gran maioría, á gandaría e á agricultura. Os alumnos e alumnas viven en aldeas que se encontran moi distanciadas unhas doutras e soen estar polo xeral tamén bastante lonxe do colexio; isto supón que teñen que ir en autobús ao colexio, que se encontren máis illados e non teñan moitos compañeiros e compañeiras da súa idade con quen compartir os xogos na mesma aldea.

1.2 CARACTERÍSTICAS DO CENTRO

É un Centro de educación infantil, primaria e secundaria (CPI) que conta con xornada mixta cun horario de 9:30 a 16:00 horas. Este Centro é público e nel danse clase aos nenos e nenas de entre 3 e 16 anos. A zona de infantil e primaria consta de 7 unidades repartidas da seguinte forma: unha unidade para a etapa infantil (alumnado de cuarto, quinto e sexto de infantil con idades comprendidas entre tres e seis anos), e seis unidades para a etapa de primaria, dúas unidades para primeiro e segundo, dúas unidades para terceiro e cuarto e outras dúas para quinto e sexto.

O edificio ten dous andares: o primeiro está ocupado pola etapa de infantil, as aulas de primeiro e sexto de primario, biblioteca, secretaría, conserxería, comedor e sala de mestres; o segundo andar localizamos as aulas dos restantes niveis de primaria, a aula de P.T e a aula de música. Noutro edificio colindante ubícase a zona de secundaria.

1.3. O ALUMNADO

O alumnado ao que se fai referencia correspóndese ao segundo nivel, na que a idade media está entre sete e oito anos. O dito grupo consta de dez alumnos e alumnas: oito nenas e dous nenos. Un deles ten un trastorno da linguaxe e será apoiado polos mestres de P.T e A.L, o outro alumno é repetidor ao que se farán tamén todos os apoios oportunos.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.

Segundo o Decreto 105/2014, entendemos por competencias as capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

Deste xeito expoñerei como desde cada área contribuiremos á consecución das competencias clave:

2.1 Comunicación Lingüística:

Desde as áreas de Lingua galega e Lingua castelá e literatura contribuiremos ao seu desenvolvemento coa lectura diaria, actividades de expresión e comprensión escrita, diálogos e debates.

Desde matemáticas contribuiremos coa exposición, explicación e debate de problemas matemáticos vinculados coa práctica da súa vida cotiá.

Desde as áreas de Ciencias Sociais e Naturais faranse lecturas propias ou como resultado da investigación dos temas a tratar, así como a exposición e argumentación da opinión persoal de cada alumno e alumna.

Na área de Valores sociais e cívicos faranse lecturas, redaccións e exposicións orais dos temas a tratar.

Desde a área de Educación artística (Plástica) expresarán as súas opinións e gustos polos cadros artísticos, faranse lecturas, investigarán sobre as distintas técnicas artísticas e visitarán a biblioteca para coller información sobre a biografía de distintos pintores.

2.2 Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía:

Desde as áreas de Lingua galega e Lingua castelá e literatura contribuirase facendo lecturas dos problemas e expresando verbalmente o propio razoamento lóxico matemático.

Desde as áreas de matemáticas farase un acercamento aos números e medidas e ás operacións e representacións matemáticas.

Desde as áreas de Ciencias Sociais e Naturais acercaranse aos coñecementos científicos e tecnolóxicos mediante noticias e textos adaptados.

Desde a área de Educación artística (Plástica) aplicaranse técnicas de cubismo onde aplicarán o espacio e a xeometría estudiada.

Desde a área de Valores sociais e cívicos plantearanxe traballos sobre as condutas responsables para o planeta na súa globalidade.

2.3 Competencia dixital:

Desde as áreas de Lingua galega e Lingua castelá e literatura proporcionaranse as ferramentas para a búsqueda de información, así como para utilizala dun xeito crítico.

Desde as áreas de Ciencias Sociais e Naturais contribuirase á competencia coa axuda guiada da búsqueda en internet dos contidos tratados na aula sendo unha ferramenta atractiva e motivadora para os seus aprendizaxes.

Desde a área de Educación artística (Plástica) utilizarase a tecnoloxía como ferramenta para mostrar e acercar ao alumnado creacións artísticas e análise das mesmas.

Desde a área de Valores sociais e cívicos contribuirase poñendo en valor actitudes e hábitos de respecto aos demais a través do uso correcto de internet e das redes sociais.

2.4 Aprender a aprender

Desde as áreas de Lingua galega e Lingua castelá e literatura contribuirase coa lectoescritura, aprender en equipo e a autonomía na súa aprendizaxe.

Desde a área de Matemáticas traballarase co esforzo ao enfrentarse a situacións complexas, mirada crítica e habilidade para comunicar con eficacia os resultados dos seus propios traballos.

Desde as áreas de Ciencias Sociais e Naturais farase mediante o desenvolvemento de técnicas para tratar a información con resúmenes e esquemas que faciliten a súa aprendizaxe.

Desde a área de Educación artística (Plástica) contribuirase á competencia coa reflexión sobre a manipulación de obxectos e experimentación con técnicas conseguindo que o propio alumnado teña experiencia para utilizalos en situacións diferentes.

Desde a área de Valores sociais e cívicos traballarase a obxectividade para que o propio alumnado sexa capaz de distinguir o que é necesario aprender e como aprendelo.

2.5. Competencias sociais e cívicas

Desde as áreas de Lingua galega e Lingua castelá e literatura contribuirase á competencia mediante a comunicación e o diálogo con outras persoas fomentando o respecto ás distintas culturas e a integración social.

Desde a área de Matemáticas contribuirase mediante a interpretación de gráficos e pirámides.

Desde as áreas de Ciencias Sociais e Naturais traballaranse os datos de climatoloxía, poboación... e expresaranse mediante debates e diálogos as ideas propias.

Desde a área de Educación artística (Plástica) realizaranse traballos colectivos como collage onde expresarán distintas formas de pensar aceptando as normas do traballo en equipo e as ideas individuais de cada un.

Desde a área de Valores sociais e cívicos desenvolveranse habilidades que lles permitan resolver conflitos que forman parte da convivencia.

2.6 Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Desde as áreas de Lingua galega e Lingua castelá e literatura mediante a comunicación verbal e non verbal contribuírase ao aumento da autoestima que garante unha adecuada interacción social.

Desde a área de Matemáticas plantearanse problemas onde a planificación, estratexias e resolucións incidan nunha resolución de éxito e confianza persoal.

Desde as áreas de Ciencias Sociais e Naturais contribuírase á competencia desenvolvendo o sentido da iniciativa persoal ensinando a tomar as decisións desde o coñecemento dun mesmo.

Desde a área de Educación artística (Plástica) contribuírase á competencia mediante a búsqueda da orixinalidade nos traballos e iniciativa desde o inicio ata o produto final.

Desde a área de Valores sociais e cívicos desenvolverase a transformación das súas ideas en accións e conseguir os seus obxectivos.

2.7 Conciencia e expresións culturais

Desde as áreas de Lingua galega e Lingua castelá e literatura mediante a lectura, comprensión e valoración das mesmas acercará ao alumnado ao disfrute, valoración e coñecemento enriquecedor literario.

Desde a área de Matemáticas o alumnado tomará conciencia da importancia das mesmas na humanidade e no arte atendendo a importancia das formas xeométricas no desenvolvemento cultural.

Desde as áreas de Ciencias Sociais e Naturais trataranse temas relacionados coas distintas manifestacións culturais e medioambientais da zona.

Desde a área de Educación artística (Plástica) facilitaranse estratexias ao alumnado que lles facilite a valoración e comprensión do mundo que lles rodea promovendo imaxinación e creatividade.

Desde a área de Valores sociais e cívicos contribuírase coa análise e debate das distintas riquezas culturais.

3. OBXECTIVOS DE ETAPA

Despois de deixar claro en que tipo de Centro se vai levar a cabo a programación, a continuación tamén se detallará os obxectivos que guían a dita labor para facilitar a súa comprensión.

Segundo o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, ten por obxecto establecer o currículo da educación primaria de acordo co disposto nos artigos 6 e 6 bis da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e no artigo 3 do Real decreto 126/2014, do 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico da educación primaria.

Así mesmo, ten por obxecto regular a ordenación da dita etapa educativa, de acordo coa disposición final sexta da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Polo tanto, os obxectivos xerais aos que se fai referencia son:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.*
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza nun/nunha mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe.*
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lle permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relaciona.*
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e de mulleres e a non-discriminación de persoas con discapacidade.*
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura.*
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lle permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.*
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de apliclos ás situacións da súa vida cotiá.*
- h) Coñecer e valorar o seu contorno natural, social e cultural, así como as posibilidades de acción e de coidado deste, con especial atención á singularidade de Galicia. Coñecer mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e sociedade galega.*

- i) *Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que recibe e elabora.*
- j) *Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais.*
- k) *Valorar a hixiene e a saúde, aceptar e aprender a coidar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.*
- l) *Coñecer e valorar a flora e a fauna, en especial a presente na Comunidade Autónoma de Galicia, e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.*
- m) *Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, o valor da corresponsabilidade no traballo doméstico e no coidado das outras persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.*
- n) *Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.*
- o) *Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e ás sociedade galegas.*

4. CONTIDOS

Segundo o Decreto 105/2014, entendemos por contidos *o conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa, e á adquisición de competencias. Os contidos ordénanse en disciplinas, que se clasifican en materias, ámbitos, áreas e módulos en función das ensinanzas, as etapas educativas ou os programas en que participe o alumnado.*

A secuenciación por trimestres dos contidos para as diferentes áreas é a seguinte:

4.1 Área de lingua castelá e literatura

1º TRIMESTRE

B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.

B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.

B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela

B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.

B2.1. Lectura de distintos tipos de texto:-próximos á súa experiencia.

B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.

B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal.

B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.

B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.

B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.

B4.7. Clases de nomes: comúns e propios.

B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.

B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.

B5.3. Identificación de recursos literarios.

B5.4 Valoración de recursos literarios.

2º TRIMESTRE

B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).

B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.

B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.

B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.

B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.

B2.4. Gusto pola lectura.

B4.1. A palabra.

B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras(nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos)
Características e uso de cada clase de palabra.

B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.

B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos.

B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.

B4.6. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.

B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos componentes do grupo nominal.

B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.

B4.10. Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.

B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.

B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.

3º TRIMESTRE

B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).

B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.

B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.

B2.9. Identificación das mensaxes transmitidas polo texto.

B2.10. Uso guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información.

B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos).

B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación.

B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel.

B3.4. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.

B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.

B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...)

B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal.

B3.8. Revisión e mellora do texto.

B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.

B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado.

B3.11. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.

B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.

B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.

4.2 Área de matemáticas

1º TRIMESTRE

B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas.

B2.1. Números naturais ata o 999.

B2.2. Nome e grafía dos números ata o 999.

B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas

B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.

B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado.

B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado.

B2.7. Redondear, aproximar e estimar.

B2.8. Construción de series ascendentes e descendentes.

B2.9. Números pares e impares.

B2.10. Identifica e relaciona os números ordinais do 1º ao 10º.

B2.11. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.

B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas.

B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental.

B2.13. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados.

B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas.

B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da suma.

B2.16. Proba da resta.

B2.19. Termos da suma, resta e multiplicación.

B2.20. Utilización en situacións familiares da sumas, restas e multiplicacións.

B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá.

B3.1. Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro.

B3.2. Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo.

B3.3. Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro.

B3.4. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.

B3.5. Realización de medicións.

B3.11. Resolución de problemas de medida.

B3.8. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes.

B3.9. Manexo de prezos de artigos cotiáns

B3.10. Equivalencias entre moedas e billetes.

2º TRIMESTRE

B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.

B2.1. Números naturais ata o 999.

B2.2. Nome e grafía dos números ata o 999.

B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas

B4.1. Elaboración de simetrías sinxelas.

B4.2. Eixes de simetría.

B4.3. Identificación comparación e clasificación de figuras planas en obxectos e ámbitos cotiáns: triángulos, cuadriláteros, circunferencias, círculos e cadrados.

B4.4. Tipos de triángulos: equilátero, isóscele e escaleno.

B4.5. Elementos xeométricos básicos: lado, vértice e ángulo.

B4.6. Identificación de corpos xeométricos en obxectos e ámbitos cotiáns: prisma, pirámide, cono, cilindro e esfera.

B4.7. Formación de figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras por composición e descomposición.

B4.8. Interpretación, descrición e elaboración de esbozos de itinerarios sinxelos.

B4.9. Uso de vocabulario xeométrico para describir itinerarios.

B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e as solución obtidas.

3º TRIMESTRE

B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe.

B2.1. Números naturais ata o 999.

B2.2. Nome e grafía dos números ata o 999.

B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas

B2.17. Cálculo de multiplicacións.

B2.18. Construción das táboas de multiplicar e apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas...

B2.19. Termos da suma, resta e multiplicación.

B3.6. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano.

B3.7. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais.

B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas.

B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos.

B5.3. Distinción entre o imposible, o seguro e aquilo que é posible pero non seguro, e utilización na linguaxe habitual e de expresións relacionadas coa probabilidade.

4.3 Área de valores sociais e cívicos

1º TRIMESTRE

B1.1. O autoconhecimento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional.

B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción.

B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva.

B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.

B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.

B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.

2º TRIMESTRE

B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.

B2.2. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.

B2.3. A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.

B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.

B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio.

B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.

3º TRIMESTRE

B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.

B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.

B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos.

B3.4. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa.

B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.

B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.

B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.

B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social.

B3.9. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.

B3.10. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade.

4.4. Área de educación artística (educación plástica)

1º TRIMESTRE

B1.9. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co espazo.

B1.10. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas etc.).

B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes

B2.7. Exploración visual e táctil da figura humana.

B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais.

B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas.

2º TRIMESTRE

B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes.

B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados, ilustracións etc.

B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares.

B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada etc.).

B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume.

B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas.

B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos.

B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística.

3º TRIMESTRE

B1.1.Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, animais, auga etc.).

B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais etc.).

B1.3. Observación comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos.

B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística.

B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto.

B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustracións, fotografías, cromos, carteis, logos etc.).

B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas.

B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións.

B2.2. Indagación sobre as posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do entorno próximo.

4.5. Área de lingua galega e literatura

1º TRIMESTRE

B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.

B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos vitais, emocións e sentimentos), con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).

B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.

B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.

B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras.

B2.6. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.

B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.

B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.

B2.9. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer.

B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.

B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.

B5.7. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.

B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.

2º TRIMESTRE

B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.

B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.

B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.

B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).

B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións.

B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, nome común e nome propio.

B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos.

B4.3. Coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas.

B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.

B4.7. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.

B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.

B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.

B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.

3º TRIMESTRE

B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato.

B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas.

B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposición ante a clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).

B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia.

B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal.

B3.1. Produción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.

B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar.

B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, listaxes, descricións, explicacións elementais).

B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto.

B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de *para quen*, e *que* escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto).

B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.

B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos.

B3.8. Utilización de elementos gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar a comprensión.

B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.

B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.

B5.4. Recreación e composición de poemas sinxelos e relatos breves para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.

4.6 Área de Ciencias sociais

1º TRIMESTRE

B1.7. Valoración do esforzo e coidado do material.

B1.8. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.

B1.9. Utilización da terminoloxía propia da área.

B2.3. A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que vive.

B2.4. Realización dun mapa mental cos elementos máis significativos que conforman a paisaxe da localidade: relevo, ríos, illas, encoros, lagoas... e citar algunha característica deles.

B2.6. Orientacións espaciais, nocións básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima.

B3.1. Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía.

B3.2. A pertenza a grupos sociais da localidade: deportivos, recreativos, culturais,...

B3.3. Investigación sobre as diferentes manifestacións culturais da contorna.

B3.4. Os medios de comunicación. Impacto social.

B3.5. As profesións. Preparar unha enquisa, para coñecer as profesións das familias do alumnado do centro, analizar cales son as máis usuais. Indagar sobre todo en aquelas que o alumnado descoñeza, as ferramentas que empregan, responsabilidade, servizos que prestan e comunicar os resultados.

B3.6. Seguridade viaria como persoas viaxeiras e peóns ou peoas.

2º TRIMESTRE

B1.1. O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a iniciación ao coñecemento científico.

B1.2. Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.

B1.3.Introdución no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións.

B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos.

B1.5.O traballo en equipo.

B1.6.Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo.

B2.1.Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna próxima e os uso responsable desta empregando as TIC.

B2.2.Os ecosistemas da contorna e o ser humano.

B2.5.Rochas e minerais da contorna: cor, textura, forma, dureza. Usos básicos destes materiais.

3º TRIMESTRE

B4.1.Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro, ano e década.

B4.2.O reloxo e o calendario como instrumentos para medir o tempo. A súa evolución.

B4.3.Toma de conciencia do paso do tempo investigando sobre a evolución dalgún elemento do espazo próximo (os medios de transporte,os medios de comunicación, a escola como institución, a evolución dalgún aparello), realizando unha árbore xenealóxica dunha persoa, ordenando os feitos máis importantes da súa vida, da familia, da súa contorna...

B4.4.O patrimonio histórico, cultural e artístico. Coidado e conservación.

B4.5.Os museos como espazo de aprendizaxe e de goce.

B4.9. Observación dalgúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).

B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas.

B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.

B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.

B4.13. Normas de prevención de riscos.

4.7 Área de Ciencias naturais

1º TRIMESTRE

B1.1. Iniciación á actividade científica.

B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados.

- B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes.
- B2.1. Identificación e observación das partes do corpo humano.
- B2.2. Relación co medio e co seu contorno.
- B2.3. Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais.
- B2.4. Aceptación do propio corpo e do dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades.
- B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia, felicidade) e sentimentos propios e alleos.
- B2.6. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.
- B2.7. Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen.
- B2.8. Pirámide alimentaria.
- B2.9. Alimentos diarios necesarios.
- B2.10. Análise de costumes na alimentación diaria.

2º TRIMESTRE

- B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións.
- B1.5. O traballo cooperativo.
- B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual.
- B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.
- B3.1. Diferenzas entre seres vivos e inertes.
- B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno.
- B3.3. Observación dun animal ou dunha planta no seu medio natural ou reproducindo o medio na aula, empregando diferentes soportes: orais, escritos, gráficos, informáticos, fotográficos...
- B3.4. Rexistro elemental da observación e do contraste de datos entre os compañeiros/as.
- B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos.
- B3.6. Respecto polos seres vivos do contorno.

3º TRIMESTRE

B4.1. Recoñecemento da presenza da auga e do aire no medio físico.

B4.2. Uso responsable da auga e valoración da importancia do aire limpo para a vida.

B4.3. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo.

B4.4. Observación dos efectos da aplicación dunha forza.

B4.5 Realización de experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.

B5.1. Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade evitando estereotipos sexistas.

B5.2. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos simples domésticos e escolares, das partes que os compoñen e da enerxía que necesitan para funcionar.

B5.3. Prevención de riscos no emprego de máquinas e aparellos de uso cotián.

B5.4. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador.

B5.5 Coidado dos recursos informáticos.

5. TEMPORIZACIÓN DA PROPOSTA DIDÁCTICA

A temporización dos contidos das áreas de Lingua Galega, Lingua Castelá, Ciencias Naturais, Ciencias Sociais e Matemáticas, Educación artística (plástica) e Valores sociais e cívicos, segundo a **Orde do 7 de xuño do 2016** pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2017/2018 nos centros sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia será o seguinte.

O esquema xeral de desenvolvemento queda reflectido no seguinte cadro:

Área de Matemáticas, Lingua galega e Lingua castelá e literatura:

MES	QUINCENA	UNIDADES DIDÁCTICAS
Outubro	Primeira	U.D. 1 de cada área
Outubro	Segunda	U.D. 2 de cada área
Novembro	Primeira	Repaso e afianzamento.(U.D. 1-2)
Novembro	Segunda	U.D. 3 de cada área
Decembro	Primeira	U.D. 4 de cada área
Xaneiro	Primeira	Repaso e afianzamento.(U.D. 1-2-3-4)
Xaneiro	Segunda	U.D. 5 de cada área
Febreiro	Primeira	U.D. 6 de cada área
Febreiro	Segunda	U.D. 7 de cada área
Marzo	Primeira	U.D. 8 de cada área
Marzo	Segunda	Repaso e afianzamento.(U.D. 5-6-7-8)
Abril	Primeira	U.D. 9 de cada área
Abril	Segunda	U.D. 10 de cada área
Maio	Primeira	U.D. 11 de cada área
Maio	Segunda	U.D. 12 de cada área
Xuño	Primeira	Repaso e afianzamento.(U.D. 9-10-11-12)

Área de Ciencias sociais, Ciencias naturais, Plástica e Valores sociais e cívicos:

MES	TEMA E AFIANZAMENTO	UNIDADES DIDÁCTICAS
Outubro	Mensual	U.D. 1 de cada área
Novembro	Mensual	U.D. 2 de cada área
Decembro	Mensual	U.D. 3 de cada área
Xaneiro	Mensual	U.D. 4 de cada área
Febreiro	Mensual	U.D. 5 de cada área
Marzo	Mensual	U.D. 6 de cada área
Abril	Mensual	U.D. 7 de cada área
Maio	Mensual	U.D. 8 de cada área
Xuño	Mensual	U.D. 9 de cada área

6. METODOLOXÍA DIDÁCTICA

Segundo o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, a metodoloxía é o conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados.

6.1. Principios metodolóxicos

O alumnado desta etapa segundo Piaget encóntrase na etapa das operacións concretas. Etapa na que empezan a usar a lóxica para chegar a conclusións válidas, sempre que as premisas desde a que partan teñan que ver con situacións concretas e non abstractas. Os sistemas de categorías para clasificar aspectos da realidade vólvense notablemente máis complexos nesta etapa, e o estilo do pensamento deixa de ser tan marcadamente egocéntrico.

En relación a estas características, plantexarei as distintas actividades de maneira que se fagan efectivos os principios metodolóxicos. Co principio de contextualización, as actividades estarán adaptadas ao alumnado concreto da aula e á aprendizaxe a desenvolver. Co principio de autonomía, *que o alumnado aprenda a aprender*, o alumnado adquirirá pouco a pouco a capacidade de traballo propia. Serei eu quen guíe a súa aprendizaxe pero derivando no alumnado o protagonismo coa finalidade de realizar aprendizaxes significativas por si sós. Atendendo ao principio de significatividade, desenvolverei estratexias de comprensión lectora e facilitarei un tempo diario para a lectura. Terei en conta a diversidade do alumnado centrando un traballo personalizado segundo as necesidades de cadaquén e os mecanismos de reforzo necesarios para superar aquelas dificultades coas que se atopen, como apoio no grupo ordinario e fora da aula.

6.2. Estratexias metodolóxicas

Tendo en conta o desenvolvemento psicoevolutivo do alumnado, o traballo na aula basearase en rutinas, en actividades centradas nun primeiro momento nos seus coñecementos previos, para seguidamente afondar nos novos e rematar o proceso de asimilación con xogo manipulativo. Faranse agrupamentos flexibles segundo a actividade ou necesidades distribuíndo ao alumnado por parellas, en gran grupo ou grupo cooperativo.

6.3. Actividades

Baseándonos nos principios comentados e a través das estratexias metodolóxicas anteriormente citadas, os tipos de actividades a levar a cabo serán:

- Actividades de iniciación: encamiñadas a saber dos coñecementos previos do alumnado e provocar o interese polo tema.
- Actividades de desenvolvemento: coas que se desenvolve a aprendizaxe dos contidos a traballar.
- Actividades finais ou de avaliación: a través delas compróbase o grao de consecución dos obxectivos propostos, permitindo establecer, en consecuencia, medidas de reforzo ou ampliación.
- Actividades de reforzo-ampliación: dan resposta á diversidade de ritmos de aprendizaxe.

6.4. Materiais e recursos didácticos

Os recursos materiais a empregar no desenvolvemento das actividades son: libros de texto, ordenador, proxector, xogos educativos, material específico elaborado polo mestra. Como recursos

didácticos contamos coas saídas didácticas propostas polo profesorado ou por institucións ou asociacións como o Concello, asociacións culturais...

7. AVALIACIÓN

A avaliación é un elemento fundamental da práctica educativa que nos permite recoller en cada momento a información necesaria para poder realizar os xuízos de valor oportunos que faciliten a toma de decisións respecto ao proceso de ensino-aprendizaxe.

7.1. *Avaliación da aprendizaxe*

Segundo o decreto 105/2014 *a avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.*

Segundo o momento, a avaliación será inicial ou diagnóstica; esta comproborá os coñecementos previos para poder detectar as situacións de necesidades específicas de apoio educativo. A avaliación continua ou formativa, é a que se realiza durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe e axudaranos a establecer unha adaptación personal según as necesidades de cada alumno/a. A avaliación final ou sumativa, realizarase ao finalizar o proceso de aprendizaxe de cada trimestre e ao final de curso.

7.2. *Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado.*

Para levar a cabo o proceso de avaliación na aula tomarei como referencia os **criterios de avaliación**. Estes criterios concretaranse cos **estándares de aprendizaxe** *que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumnado debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliáveis, e permitir graduar o rendemento ou logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas e comparables.* Á vez estableceréi uns mínimos de consecución para ditos estándares.

Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de Insuficiente (IN) para as cualificacións negativas, Suficiente (SU), Ben (BE), Notable (NT) ou Sobresaliente (SB) para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles unha cualificación numérica, sen empregar decimais,

nunha escala de un a dez.

O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, poderá repetir unha soa vez durante a etapa, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado polos centros docentes de acordo co que estableza a consellería competente en materia educativa. A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

A continuación mostrarei a correspondencia entre os criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e mínimos esixibles antes mencionados:

MATEMÁTICAS

2º EP	MATEMÁTICAS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxectos, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución.	▪ MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	▪ Explica con axuda do profesor/a o proceso seguido para resolver un problema.
B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	▪ MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais.	▪ Utiliza os números ordinarios en contextos reais.
	▪ MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999.	▪ Interpreta os números naturais ata o 999.
	▪ MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	▪ Descompón e compón números naturais.

2º EP	MATEMÁTICAS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares.	▪ Identifica os números pares e impares apoiándose en carteis visuais.
▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	▪ MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999.	▪ Le números ata o 999.
	▪ MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	▪ Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais con axuda do mestre.
	▪ MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	▪ Realiza series tanto ascendentes como descendentes coa axuda da táboa.
▪ B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	▪ MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	▪ Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta.
	▪ MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	▪ Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación.

2º EP	MATEMÁTICAS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.	▪ Resolve operacións con cálculo mental con estratexias dirixidas.
▪ B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	▪ MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados.	▪ Resolve problemas simples.
	▪ MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	▪ Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas básicos.
▪ B3.1. Coñecer e utilizar o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	▪ MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.	▪ Coñece o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude.
▪ B3.2. Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	▪ MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.	▪ Coñece o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso.

2º EP	MATEMÁTICAS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B3.3. Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade.	▪ MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade	▪ Coñece o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade
▪ B3.5. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.	▪ MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	▪ Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.
▪ B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	▪ MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida.	▪ Resolve problemas sinxelos de medida con axuda.
	▪ MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados.	▪ Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas básicos.

2º EP	MATEMÁTICAS	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito.	▪ MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	▪ Aмосa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno.
▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	▪ MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999.	▪ Le e escribe números ata o 999.
	▪ MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	▪ Identifica o valor de posición das cifras.
	▪ MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	▪ Realiza series tanto ascendentes como descendentes con axuda.
▪ B4.1. Identificar e completar figuras	▪ MTB4.1.1. Completa figuras partindo do seu eixe de	▪ Completa figuras partindo do seu eixe de simetría.

2º EP	MATEMÁTICAS	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
simétricas.	simetría.	
▪ B4.2. Nomear un polígono segundo o seu número de lados.	▪ MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato.	▪ Coñece os diferentes tipos de polígonos.
▪ B4.3. Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas.	▪ MTB4.3.1. Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas en obxectos do entorno inmediato.	▪ Recoñece corpos con formas cúbicas e esféricas.
▪ B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	▪ MTB4.4.1. Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.	▪ Interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.
▪ B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o	▪ MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados.	▪ Resolve problemas xeométricos sinxelos.
	▪ MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e	▪ Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados,

2º EP	MATEMÁTICAS	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
proceso aplicado para a resolución de problemas.	interpretando as solucións no contexto.	comprobando e interpretando as solucións no contexto con axuda.

2º EP	MATEMÁTICAS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.3. Utilizar, coa guía do mestre ou da mestra, os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe e para a resolución de problemas.	▪ MTB1.3.1. Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	▪ Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.
▪ B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados.	▪ MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999.	▪ Le, escribe e ordena números ata o 999.
	▪ MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais.	▪ Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais con axuda.

2º EP	MATEMÁTICAS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes.	▪ Realiza series tanto ascendentes como descendentes.
▪ B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas.	▪ MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	▪ Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados con axuda.
	▪ MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados.	▪ Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados con axuda.
	▪ MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental.	▪ Resolve operacións con cálculo mental con axuda.
▪ B3.4. Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	▪ MTB3.4.1. Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	▪ Le a hora en reloxos (En punto, medias e cuartos)
	▪ MTB3.4.2 Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación.	▪ Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación con axuda.

2º EP	MATEMÁTICAS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información.	▪ MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	▪ Interpreta datos en representacións gráficas.
	▪ MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos.	▪ Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos con axuda.
▪ B5.2. Realizar estimacións en situacións de azar utilizando o vocabulario: seguro, posible e imposible.	▪ MTB5.2.1. Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.	▪ Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	▪ LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	▪ Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.
	▪ LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	▪ Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.
▪ B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	▪ LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	▪ Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente.

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.	▪ Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel.
▪ B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	▪ LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: ▪ - diálogos ▪ -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	▪ Participa activamente en diversas situacións de comunicación: ▪ - diálogos ▪ -exposicións orais guiadas e con axuda
▪ B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	▪ LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	▪ Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.
	▪ LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	▪ Identifica polo contexto o significado de distintas palabras con axuda.
▪ B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	▪ LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi	▪ Le en voz alta, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	sixelos apropiados á súa idade. ▪ LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	▪ Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.
▪ B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	▪ LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo. ▪ LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	▪ Identifica o tema dun texto sinxelo con axuda. ▪ Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados)
▪ B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	▪ LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria. ▪ LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	▪ Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria. ▪ Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	▪ LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	▪ Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.
▪ B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	▪ LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	▪ Coida os seus libros.
▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	▪ LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	▪ Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e na escrita con axuda.
	▪ LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	▪ Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas con axuda.
	▪ LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	▪ Utiliza unha sintaxe básica e con axuda nas producións escritas propias.
▪ B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	▪ LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía,	▪ Valora de forma global, algúns textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía,

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	cómics, refráns e adiviñas	cómics, refráns e adiviñas
▪ B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	▪ LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	▪ Inicia a lectura guiada de algúns textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.
	▪ LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	▪ Interpreta con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)
▪ B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	▪ LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	▪ Valora algúns recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	▪ LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	▪ Comprende, de forma global e con axuda a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.
	▪ LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	▪ Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....
	▪ LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	▪ Responde preguntas correspondentes á comprensión literal con axuda.

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	▪ LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	▪ Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.
	▪ LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.	▪ Recoñece de forma global e con axuda o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación.
▪ B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	▪ LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	▪ Reproduce textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.
▪ B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	▪ LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	▪ Adecúa a entoación e o volume á representación dramática.
▪ B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	▪ LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	▪ Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.
	▪ LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	▪ Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto con axuda.
B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.
	LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.
B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo
	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	Utiliza con axuda os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.
B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da	LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita con axuda.

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	SEGUNDO
Criterios de avaliación lingua.	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples. ▪ LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	▪ Forma palabras compostas a partir de palabras simples. ▪ Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.
▪ B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	▪ LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	▪ Utiliza con axuda os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.
▪ B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	▪ LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	▪ Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
	▪ LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas.	▪ Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas con axuda.
	▪ LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	▪ Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias e con axuda.

2º EP	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	▪ LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	▪ Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.
▪ B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	▪ LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	▪ Compara aspectos con axuda (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece
▪ B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	▪ LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	▪ Reproduce con axuda textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.
▪ B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade	▪ LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	▪ Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.

2º EP	ÁREA DE LINGUA CASTELÁ	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa	▪ LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....	▪ Elabora textos orais sinxelos e con axuda, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....
	▪ LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	▪ Organiza con axuda o discurso cunha secuencia coherente elemental

2º EP	ÁREA DE LINGUA CASTELÁ	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas	▪ LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	▪ Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
▪ B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	▪ LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	▪ Emprega a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.
▪ B2.7. Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	▪ LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	▪ Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.
	▪ LCB2.8.1. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	▪ Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.

2º EP	ÁREA DE LINGUA CASTELÁ	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	▪ LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	▪ . Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.
▪ B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas(informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	▪ LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	▪ Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos noticias, instrucións, receitas, textos literarios...
	▪ LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	▪ Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.

2º EP	ÁREA DE LINGUA CASTELÁ	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	▪ LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	▪ Valora con axuda a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
▪ B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	▪ LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	▪ Utiliza borradores con axuda que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.
▪ B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	▪ LCB3.4.1. elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda....	▪ elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda....
	▪ LCB3.4.2. elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	▪ elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.

2º EP	ÁREA DE LINGUA CASTELÁ	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas produción.	▪ LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	▪ Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos
▪ B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	▪ LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	▪ Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.
▪ B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	▪ LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	▪ Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.

LINGUA GALEGA

2º EP	LINGUA GALEGA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	▪ Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.
	▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	▪ Respecta as opinións da persoa que fala.
▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula	▪ LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	▪ Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.

2º EP	LINGUA GALEGA	PRIMEIRO
Craterios de avaliación amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	▪ Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.
	▪ LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	▪ Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.
	▪ LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.	▪ Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral.
▪	▪ LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas.	▪ Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas.
▪	▪ LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	▪ Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
▪ B1.6. Usar fórmulas de tratamento	▪ LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas	▪ Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar,

2º EP	LINGUA GALEGA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
adequadas nos intercambios comunicativos máis habituais.	para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.
▪ B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso.	▪ LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos.	▪ Descodifica con axuda na lectura de textos diversos.
	▪ LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	▪ Le textos sinxelos, en voz alta, con certa velocidade
	▪ LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos.	▪ Fai lecturas dramatizadas de textos con axuda.
▪ B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da bibliotecas de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	▪ LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	▪ Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.
	▪ LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	▪ Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos

2º EP	LINGUA GALEGA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	▪ LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	▪ Coida, conserva e organiza os seus libros.
▪ B2.6. Amosar interese polos textos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer.	▪ LGB2.6.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	▪ Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.
▪ B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras.	▪ LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.	▪ Le con axuda textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora.
	▪ LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora.	▪ Le, con axuda textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís.
▪ B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	▪ LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.	▪ Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal.

2º EP	LINGUA GALEGA	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B5.6. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	▪ LGB5.6.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	▪ Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.

2º EP	LINGUA GALEGA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	▪ LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.	▪ Interésase por expresarse oralmente a cada acto comunicativo e propia da lingua galega.

2º EP	LINGUA GALEGA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	▪ LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	▪ Identifica con axuda o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente.
	▪ LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.	▪ Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.
▪ B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	▪ LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	▪ Identifica con axuda a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...
	▪ LGB1.10.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	▪ Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.
▪ B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	▪ LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	▪ Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación con axuda no proceso.

2º EP	LINGUA GALEGA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	▪ Comprende informacións concretas en textos sinxelos con axuda, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.
	▪ LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).	▪ Localiza información con axuda en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).
▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións.	▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións	▪ Interpreta de maneira xeral, a información de ilustracións
▪ B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	▪ LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e reconece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	▪ Sinala con axuda a denominación dos textos traballados e reconece nestes, enunciados, palabras e sílabas.
	▪ LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	▪ Diferencia as sílabas que conforman cada palabra con axuda.

2º EP	LINGUA GALEGA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LGB4.1.3. Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos. ▪ LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.	▪ Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos con axuda. ▪ Sinala o xénero e número de palabras dadas con axuda.
▪ B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.	▪ LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	▪ Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social.
▪ B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	▪ LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	▪ Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.
▪ B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.	▪ LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	▪ Reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.
	▪ LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega	▪ Valora os textos da literatura galega como fonte

2º EP	LINGUA GALEGA	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
▪ B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	▪ LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.	▪ Participa con axuda en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade.

2º EP	LINGUA GALEGA	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles

2º EP	LINGUA GALEGA	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	▪ LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.	▪ Comprende con axuda a información xeral de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil.
	▪ LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.	▪ Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información.
▪ B1.2. Comprende informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes.	▪ LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	▪ Comprende informacións sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.
▪ B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación.	▪ LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación.	▪ Comprende a información relevante de textos sinxelos, procedentes dos medios de comunicación.

2º EP	LINGUA GALEGA	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.	▪ Comprende informacións concretas en textos sinxelos con axuda, propios de situacións cotiás como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas.
	▪ LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).	▪ Localiza información con axuda en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións).
▪ B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico.	▪ LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.	▪ Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso.
	▪ LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	▪ Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo.

2º EP	LINGUA GALEGA	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	▪ Produce textos orais sinxelos.
	▪ LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	▪ Participa no traballo en grupo.
▪ B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	▪ LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.	▪ Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias.
	▪ LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.	▪ Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras.
▪ B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola.	▪ LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.	▪ Reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos.

2º EP	LINGUA GALEGA	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	▪ Elabora o texto, con coherencia xeral e con axuda.
	▪ LGB3.1.3. Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.	▪ Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación con axuda.
	▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	▪ Aplica con axuda, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.
	▪ LGB3.1.5. Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	▪ Compón, con axuda, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais)
▪ B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a	▪ LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que	▪ Elabora textos sinxelos con axuda que combinan a

2º EP	LINGUA GALEGA	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
linguaxe verbal e a non verbal.	combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.
▪ B3.3. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	▪ LGB3.3.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	▪ Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.
▪ B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos.	▪ LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.	▪ Ilustra os seus textos con imaxes redundantes co seu contido.
▪ B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	▪ LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.	▪ Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica.
	▪ LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	▪ Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.
▪ B5.3. Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos	▪ LGB5.3.1. Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos	▪ Recrea poemas sinxelos e relatos breves, a partir de

2º EP	LINGUA GALEGA	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
dados.	dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	modelos sinxelos dados.

CIENCIAS SOCIAIS

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.3. Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo.	▪ CSB1.3.1. Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	▪ Elabora algúns mapas mentais sinxelos e con axuda como técnica básica de estudo.
▪ B1.4. Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área.	▪ CSB1.4.1. Identifica a terminoloxía propia da área.	▪ Identifica a terminoloxía propia da área.
▪ B2.5. Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural	▪ CSB2.5.1. Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.	▪ Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima.
	▪ CSB2.5.2. Describe as paisaxes de costa	▪ Describe con axuda as paisaxes de costa

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación e definindo algunhas medidas para a conservación desta.	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	diferenciándoas das de interior.	diferenciándoas das de interior.
	▪ CSB2.5.3.Coñece e leva á practica accións positivas para a protección do medio natural.	▪ Coñece accións positivas para a protección do medio natural.
▪ B2.8.Empregar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na contorna máis próxima.	▪ CSB2.8.1.Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.	▪ Elabora un esbozo do plano do barrio con axuda no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa.
▪ B3.1. Coñecer organización social da súa contorna próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre unha localidade e un municipio.	▪ CSB3.1.1.Describe a organización social da contorna máis próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio.	▪ Describe a organización social da contorna máis próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio con axuda do mestre.
▪ B3.2.Identificar as funcións e servizos dos seus diversos organismos: bombeiros e bombeiras, policía...	▪ CSB3.2.1.Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.	▪ Valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B3.3.Recoñecer a importancia que o exercicio activo da cidadanía polas persoas que o habitan ten para unha convivencia pacífica.	▪ CSB3.3.1. Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica	▪ Describe con axuda algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica
▪ B3.4. Manifestar satisfacción pola pertenza a un grupo e respectar as características das persoas coas que convivimos e que pertencen a diferentes grupos	▪ CSB3.4.1.Amosa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.	▪ Amosa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares.
▪ B3.5.Recoñecer algunha das manifestacións culturais e obras mais representativas da comarca e da comunidade, valorar a súa diversidade e contribuír á súa conservación.	▪ CSB3.5.1.Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,..propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	▪ Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,..propias da escola, da cidade, da comunidade.
▪ B3.6.Analizar, de maneira sinxela, os cambios que as comunicacións provocaron nas actividades persoais e sociais.	▪ CSB3.6.1.Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación.	▪ Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación con axuda.

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B3.7. Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se se realizan en fábricas ou ao aire.	▪ CSB3.7.1. Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación.	▪ Describe as funcións das profesións e o servizo que lle prestan á poboación.
B3.8. Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte.	▪ CSB3.8.1. Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	▪ Explica as normas básicas viarias.
	▪ CSB3.8.2. Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.	▪ Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos.

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1.Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, da observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este	▪ CSB1.1.1.Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica.	▪ Recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas.
	▪ CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa	▪ Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
fin e valorando o esforzo realizado.	presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.
▪ B1.2.Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas.	▪ CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	▪ Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.
▪ B2.3. Coñecer os elementos básicos que forman un ecosistema, identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e espertando actitudes de defensa, respecto e recuperación deles.	▪ CSB2.3.1.Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	▪ Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema.
▪ B2.4 Realizar sinxelos traballos dalgún ecosistema en concreto: acuático, terrestre.	▪ CSB2.4.1.Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.	▪ Nomea os elementos dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula.

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B2.1. Recoñecer a auga como elemento natural analizando os usos que o ser humano fai da auga: domésticos, económicos, públicos e deportivos recreativos. O uso responsable deste ben.	▪ CSB2.1.1 Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga.	▪ Pon un exemplo de algúns usos que, o ser humano, fai da auga.
	▪ CSB2.1.2. Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.	▪ Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.
▪ B2.7. Identificar algunhas rochas e minerais presentes na contorna e recoñecer algúns usos que as persoas fan deles.	▪ CSB2.7.1. Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan.	▪ Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna.

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B4.1. Comprender e distinguir os	▪ CSB4.1.1. Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente	▪ Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
conceptos temporais: pasado, presente e futuro.	e futuro nas conversas da vida cotiá.	futuro nas conversas da vida cotiá.
▪ B4.2.Coñecer os instrumentos básicos para a medida do tempo, iniciarse no seu uso e manexo.	▪ CSB4.2.1.Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo.	▪ Coñece os instrumentos de medida do tempo.
▪ B4.3. Recoñecer, comprender e ordenar cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución do obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	▪ CSB4.3.1.Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	▪ Ordena con axuda e cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.
	▪ CSB4.3.2.Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais.	▪ Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos.
▪ B4.4.Recoñecer a cultura e o patrimonio da contorna que nos rodea comprendendo a importancia da súa	▪ CSB4.4.1.Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.	▪ Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana.

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
conservación.		
▪ B4 5.Coñecer que é un museo, cal é a súa función e valorar o seu papel gozando da contemplación de obras artísticas.	▪ CSB4.5.1.Explica que é un museo e cales son as súas funcións.	▪ Explica que é un museo.
B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	▪ CSB4.5.2.Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio.	▪ Recoñece os museos, como espazos de gozo e ocio.
	▪ CNB4.4.3. Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	▪ Presenta conclusións con axuda de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.
	▪ CNB4.4.4. Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	▪ Identifica con axuda as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.

2º EP	CIENCIAS SOCIAIS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ CNB4.4.5. Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	

CIENCIAS NATURAIS

2º EP	CIENCIAS NATURAIS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1. Iniciarse na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	▪ CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	▪ Manifesta certa autonomía na observación de tarefas e ten certa iniciativa na toma de decisións.
▪ B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	▪ CNB2.1.1. Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.	▪ Identifica as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.
	▪ CNB2.1.2. Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	▪ Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.
	▪ CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	▪ Verbaliza emocións e sentimentos propios e alleos.
▪ B2.2. Relacionar os hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade.	▪ CNB2.2.1. Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención.	▪ Coñece algún trastorno alimentario.

2º EP	CIENCIAS NATURAIS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.	▪ Relaciona con axuda o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.
▪ B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	▪ CNB2.3.1. Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.	▪ Identifica os alimentos diarios.

2º EP	CIENCIAS NATURAIS	SEGUNDO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1. Iniciarse na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.	▪ CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	▪ Manifesta certa autonomía na observación e ten certa iniciativa na toma de decisións.
▪ B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	▪ CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	▪ Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.
▪ B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade.	▪ CNB2.1.1. Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.	▪ Identifica as partes do corpo humano.
	▪ CNB2.1.2. Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.	▪ Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.
	▪ CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	▪ Verbaliza emocións e sentimentos propios e alleos.

2º EP	CIENCIAS NATURAIS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B4.1. Identificar e describir a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e tomar conciencia da necesidade do seu uso responsable.	▪ CNB4.1.1. Valora e aplica usos responsables da auga na escola.	▪ Valora e aplica usos responsables da auga na escola.
	▪ CNB4.1.2. Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	▪ Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.
▪ B4.2. Realizar experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	▪ CNB4.2.1 Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.	▪ Realiza experiencias sinxelas con axuda sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.
	▪ CNB4.2.2 Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	▪ Analiza con axuda os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.
▪ B5.1. Observar, manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares identificando a súa utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan.	▪ CNB5.1.1. Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.	▪ Identifica a diversidade de máquinas do seu contorno.
	▪ CNB5.1.2. Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a	▪ Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión.

2º EP	CIENCIAS NATURAIS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.	
	▪ CNB5.1.3. Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas.	▪ Manexa obxectos simples de uso cotián.
▪ B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso.	▪ CNB5.2.1. Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.	▪ Identifica as partes dun ordenador durante o seu uso.
	▪ CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	▪ Emprega o ordenador de forma guiada.

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e ▪ autodescripción de calidades.	▪ VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres.	▪ Recoñece verbalmente os seus estados de ánimo.
▪ B1.2.Estruturar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva.	▪ VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	▪ Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas con axuda para transformalos.
	▪ VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	▪ Motívase con axuda mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.
	▪ VSCB1.2.3. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións.	▪ Realiza un recoñecemento das súas emocións.
	▪ VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez	▪ Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	PRIMEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	nas actividades cooperativas.
▪ B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	▪ VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	▪ Asume as súas responsabilidades durante a colaboración
	▪ VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	▪ Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas e con axuda unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.
▪ B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	▪ VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	▪ Utiliza o pensamento na formulación de propostas de actuación
	▪ VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	▪ Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	SEGUNDO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	▪ VSCB2.1.1 Expresar con claridade sentimentos e emocións.	▪ Expresar sentimentos e emocións.
	▪ VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.	▪ Emprega con axuda a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.
	▪ VSCB2.1.3. Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	▪ Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.
▪ B2.2. Empregar a aserción.	▪ VSCB2.2.1. Emprega a linguaxe positiva.	▪ Emprega a linguaxe positiva
▪ B2.3. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais.	▪ VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	▪ Emprega diferentes habilidades sociais básicas.
▪ B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	▪ VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar.	▪ Identifica distintas maneiras de ser e actuar.

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos.	Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras e resalta as súas calidades.
B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Forma parte das dinámicas do grupo.
	VSCB2.5.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Establece relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	▪ VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas.	▪ Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas
	▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais.	▪ Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais con axuda.
▪ B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	▪ VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	▪ Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
	▪ VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	▪ Respecta as regras durante o traballo en equipo.
▪ B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	▪ VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.	▪ Coñece e enumera as normas da aula.
	▪ VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	▪ Pon en práctica con axuda procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪ VSCB3.3.3 Participa na elaboración das normas da aula	▪ Participa na elaboración das normas da aula
	▪ VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	▪ Respecta as normas do centro escolar.
▪ B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	▪ VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	▪ Resolve problemas persoais da vida escolar con axuda.
	▪ VSCB3.4.2. escoita as razón das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.	▪ escoita as razón das persoas coas que entra en conflito e compréndelas, na medida das súas posibilidades.
	▪ VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito.	▪ Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito con axuda.
	▪ VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as	▪ Explica conflitos e as causas.

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	
▪ B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo.	▪ VSCB3.5.1. Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas.	▪ Representa con axuda a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas
	▪ VSCB3.5.2. Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar.	▪ Explica con axuda as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar.
	▪ VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.	▪ Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes.
▪ B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade entre homes e mulleres.	▪ VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	▪ Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.
	▪ VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de	▪ Realiza diferentes tipos de actividades

2º EP	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	actividades independentemente do seu sexo.	independentemente do seu sexo
▪ B3.7. Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	▪ VSCB3.7.1. Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos.	▪ Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos con axuda.
	▪ VSCB3.7.2. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	▪ Razona con axuda as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.
	▪ VSCB3.7.3. Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes.	▪ Expresa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes con axuda.

PLÁSTICA

2º EP	ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)	PRIMEIRO

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.4. Identificar, describir e representar o entorno natural e o entorno artificial.	▪ EPB1.4.1. Identifica diferentes formas de representación do espazo.	▪ Identifica con axuda diferentes formas de representación do espazo.
	▪ EPB1.4.2. Representa de diferentes maneiras o espazo.	▪ Representa de diferentes maneiras o espazo con axuda.
▪ B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa correspondente destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos etc.).	▪ EPB1.5.1. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc.	▪ Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc
▪ B2.5. Recoñecer as partes principais da figura humana.	▪ EP2.5.1. Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.	▪ Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.
▪ B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	▪ EP2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	▪ Coida o material e respecta as normas preestablecidas.
▪ B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	▪ EP2.8.1. Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	▪ Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.

2º EP	ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	▪ EPB2.1.1. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores.	▪ Manexa en producións propias e con axuda as posibilidades que adoptan as cores.
	▪ EPB2.1.2. Realiza correctamente mesturas de cores primarias.	▪ Realiza mesturas de cores.
	▪ EPB2.1.3. Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízalas con sentido nas súas obras.	▪ Clasifica as cores primarias.
▪ B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de expresión, coas técnicas aprendidas.	▪ EPB2.3.1. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.	▪ Practica o recorte e o encartado con axuda para crear obras bidimensionais e tridimensionais.
	▪ EP2.3.2. Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión.	▪ Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal.

2º EP	ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de liñas (curva, quebrada, recta etc.) e formas xeométricas.	▪ EP2.4.1. Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.	▪ Utiliza liñas nos debuxos.
	▪ EP2.4.2. Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.	▪ Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro)
	▪ EP2.4.3. Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas.	▪ Manexa a cuadrícula con axuda para respectar as proporcións das formas.
▪ B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais.	▪ EP2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual.	▪ Elabora imaxes con axuda despois dunha presentación audiovisual.
	▪ EP2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios	▪ Deseña sinxelas creacións plásticas con axuda despois de recoller información por medios

2º EP	ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)	SEGUNDO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	audiovisuais.	audiovisuais.
▪ B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos.	▪ EP2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas.	▪ Coida o material e respecta as normas preestablecidas.
▪ B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo.	▪ EP2.8.1. Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.	▪ Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo.

2º EP	ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
▪ B1.1. Identificar as diferentes materiais e formas de expresión plástica.	▪ EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e	▪ Identifica as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial.

2º EP	ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	artificial.	
▪ B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión artística.	▪ EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas.	▪ Usa termos sinxelos e adecuados con axuda para comentar as obras plásticas observadas.
	▪ EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno.	▪ Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos con axuda.
▪ B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas.	▪ EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades.	▪ Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades
	▪ EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.	▪ Manexa en producións propias e con axuda as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas.

2º EP	ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA (PLÁSTICA)	TERCEIRO
Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Mínimos esixibles
	▪	▪
▪ B2.2. Identificar o entorno próximo e o imaxinario, explicándoo con linguaxe plástica adecuada ás súas características.	▪ EPB2.2.1 Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario.	▪ Utiliza con axuda o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario
	▪ EPB2.2.2. Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.	▪ Realiza composicións plásticas.

7.3 Procedementos e instrumentos de avaliación

Para levala a cabo apoiáremosnos no rexistro do traballo diario, anecdotario, controis, participación activa na aula, actitude, seguimentos dos traballos e supervisión diaria do traballo e quefacer diario.

No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, tan pronto como se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

7.4 Medidas de atención á diversidade

Nesta programación facemos referencia a un alumno arxentino e a un alumno repetidor. O primeiro está escolarizado no mesmo colexio dende infantil presentando problemas nesa época de adaptación xa resoltos hoxe. O alumno reconece as dúas linguas oficiais pero encóntrase cun problema asociado do trastorno da linguaxe. Sitúase no segundo curso, pero aínda así, prestaráselle especial atención ao seu discurso e expresividade para orientalo sempre que se precisara debido a que o seu entorno é castelán falante cunha variedade dialectal hispano-americana. Recurrirase, se fose necesario, a medidas curriculares como adaptacións curriculares e ao reforzo educativo na aula e fora dela cos apoios dos mestres/as dos especialistas de P.T e A.L. como primeira medida de atención á diversidade. Actuarase co mesmo procedemento e prontitude en todos os alumnos e alumnas que o precisen, destacando o reforzo educativo que xa se presentará desde un principio ao alumno repetidor que veu novo ao centro este ano.

7.5 Programa de reforzo para a recuperación de materias pendentas

Tendo en conta que na aula encontrámonos cun alumno repetidor, apoiaremos as materias que precise reforzar desde aula e coa axuda dos especialistas fora da aula se fose necesario. Traballaremos con material de apoio e ubicarémolo na aula preto da mestra ou agrupando en gran grupo, por parellas ou coa disposición que se precise, segundo sexan as necesidades que vaian xurdindo.

7.6 Avaliación da ensinanza

Durante todo o traballo desta programación farei unha propia avaliación do desenvolvemento do ensino-aprendizaxe para comprobar se se conseguiron os obxectivos e se o proceso é o axeitado. De non seren así, realizaranse todos os cambios oportunos para conseguir mellores resultados.

AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE	Si	Non
1. Informo do proceso ensino-aprendizaxe ao principio de curso		
2. Secuencio ben as actividades		
3. Póño en contacto con demais Mestres		
4. Intervenío na solución de problemas		
5. Elaboro material complementario para reforzo das clases		
6. Organizo ben as miñas clases		
7. Informo ás familias do proceso de aprendizaxes do alumnado		
8. Creo oportunidades de aprendizaxe para todos por igual		
9. Fago reforzo no alumnado que o precisa		
10. Analizo os resultados de cada alumno.		
11. Informo dos resultados a mestres e familias.		

7.7 Avaliación da programación

Ademáis da avaliación da práctica docente, tamén avaliarei a programación didáctica para observar, valorar e tomar as medidas oportunas e necesarias. Isto realizareino de forma continua durante o curso e ao final de cada trimestre.

AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN	Si	Non
1. Temporalizo adecuadamente as unidades didácticas		
2. Secuencio correctamente os contidos		
3. Programo avaliacións trimestrais		
4. Cumpre os obxectivos a metodoloxía proposta		
5. Son efectivos os recursos didácticos empregados		
6. Son óptimos os resultados tras a aplicación do reforzo		

8. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Participaranse nas actividades previstas para o curso como o Magosto, o Nadal e o Entroido, así como nas actividades ofertadas polo concello de Mesía. Ao final do primeiro trimestre realizarase unha saída ao cine (como costume anual do centro)

Realizarase algunha saída cultural no segundo ou terceiro trimestre como visita a algún museo ou centro cultural pedagóxico, deportivo, teatro ou títeres, e, se é posible, unha saída ao final de curso máis lúdica, tipo multiaventura ou visita á costa ou centro de animais.

9. ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PLAN LECTOR

A biblioteca municipal, a biblioteca do centro e a biblioteca de aula serán un referente importante na realización de actividades. Na biblioteca de aula podemos atopar libros das editoriais Kalandraka, Baula, Bromera, Edelvives, revistas da escola, xornais e recursos plásticos,...

Así, cada día procederase á lectura comprensiva e á expresión oral e escrita de actividades relacionadas coa mesma a lo menos vinte minutos nalgunha das áreas a traballar. Outros espazos que utilizarei normalmente son a biblioteca do centro, na que intentaremos visitar alomenos unha vez á semana e alí comezaremos facendo relaxación coa lectura e cando se teñan adquirido o hábito do disfrute con esta, seguiremos con outro tipo de actividades como investigación dalgún tema utilizando os medios que a propia biblioteca nos pode proporcionar (enciclopedias, libros específicos, ordenadores...)

10. INTEGRACIÓN DAS TIC

O ordenador da aula e a aula de informática utilizaranse coa finalidade de que as tecnoloxías da información e a comunicación se incorporen como un recurso máis aos procesos de ensino-aprendizaxe, axudando ao alumnado a acadar a competencia dixital.